

Sotsiaaldialoogi uus algus

Euroopa sotsiaalpartnerite, Euroopa Komisjoni ja Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi avaldus

Tööturu osapoolte vahelise dialoogi edendamine on Euroopa Liidu toimimise lepingus tunnistatud liidu ja liikmesriikide ühiseks eesmärgiks. Liit tunnistab ja edendab sotsiaalpartnerite rolli liidu tasandil, võttes arvesse siseriiklike süsteemide mitmekesisust, ja aitab kaasa sotsiaalpartnerite dialoogile, austades nende sõltumatust.

Komisjon käivitas 5. märtsil 2015 toimunud kõrgetasemelisel konverentsil algatuse „Sotsiaaldialoogi uus algus“. Sotsiaalpartnerid ja komisjon leppisid nimetatud kõrgetasemelisel konverentsil kokku, et sotsiaaldialoogi uue alguse eesmärgiks peaks olema sotsiaalpartnerite osalemise suurendamine Euroopa poolaastas, suurem rõhuasetus riikide sotsiaalpartnerite suutlikkuse tugevdamisele, sotsiaalpartnerite laialdasem kaasamine ELi poliitikakujundamisse ja õigusloomesse ning selgem seotus sotsiaalpartnerite kokkulepete ja parema õigusloome tegevuskava vahel.

Allkirja andjad tervitavad Euroopa sotsiaaldialoogi keskset rolli ELi tööhõive- ja sotsiaalpoliitika kujundamise olulise osana, ning väljendavad seetõttu heameelt tööturu osapoolte vahelise dialoogi tugevdamise üle. Seda silmas pidades:

1. otsustasid **Euroopa sotsiaalpartnerid** koondada oma jõupingutused järgmistele tegevusvaldkondadele.

Sektoriülesed Euroopa sotsiaalpartnerid:

- a) aitavad edendada kolmepoolset sotsiaaltippkohtumist ja makromajanduslikku dialoogi;

- b) rakendavad suutlikkuse suurendamise ja rakendamise tulemuste parandamise sõltumatus töökavas 2015–2017 kokku lepitud meetmeid. See hõlmab vajaduse korral oma liikmeid toetavaid meetmeid, milles lepiti kokku hiljuti loodud sotsiaaldialoogi komitee alarühmas, mille ülesandeks on uurida ELi sotsiaaldialoogi vahendite järelmeetmeid ja nende rakendamist;
- c) kavandavad ühisprojekti rakendamist aastatel 2016–2018, mis muu hulgas hõlmab järgmist:
 - i. analüüsiaruande koostamist, mille eesmärk on soodustada Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) kasutamist riigi tasandi sotsiaalpartnerite poolt;
 - ii. kahe seminari korraldamist, et vahetada tavasid ja edendada sotsiaalpartnerite tugevamat rolli Euroopa poolaasta protsessis;
 - iii. digiteerimist käsitleva teabekogumisseminari korraldamist;
- d) jätkavad erinevate organisatsioonide vahelise koordineerimise parandamist sektoriülesel ja valdkondlikul tasandil. Koordineerimisel peaksid asjaomased organisatsioonid austama üksteise sõltumatust ning võimaldama konstruktiivset ja õigeaegset panustamist poliitikakujundamise protsessi;
- e) teavitavad läbirääkimiste alguses komisjoni kõikidest raamkokkulepetest ja tegevusraamistikest;
- f) teavitavad läbirääkimiste alguses nõukogu raamkokkulepetest, mille osas nad on kokku leppinud paluda nõukogu otsust rakendamise kohta;
- g) korraldavad sõltumatute raamkokkulepete ja/või tegevusraamistike üle peetavate läbirääkimiste alguses teabekogumisseminare.

Sektoriülesed ja valdkondlikud Euroopa sotsiaalpartnerid:

- a) jätkavad oma liikmete kaasamist nii ühistesse kui eraldi suutlikkuse suurendamise meetmetesse ja projektidesse, mille eesmärk on:
 - i. edendada sektoriülest ja valdkondlikku sotsiaaldialoogi, sealhulgas nende tulemusi kõikidel tasanditel;
 - ii. tagada nende sõltumatute raamkokkulepete rakendamine kõigis liikmesriikides (kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 155 lõikega 2). Nimetatud kokkulepete rakendamiseks antava toe liigid võivad olla erinevad. See võib hõlmata ELi sotsiaalpartnerite ajutisi meetmeid rakendamise tagamiseks liikmesriikides, suutlikkuse suurendamise meetmeid ning heade tavade vahetamist riigi sotsiaalpartnerite vahel;
- b) jätkavad jõupingutusi ning hindavad edasiste meetmete vajadust nende vastavates sotsiaaldialoogides, et jõuda seotud organisatsioonideni liikmesriikides, kes veel ei osale, parandada nii ametiühingute kui tööandjate organisatsioonide liikmesust ja esindatust ning tagada kokkulepete sõlmimise suutlikkus asjakohaste volitustega;
- c) kohustuvad tegema avalikult kättsaadavaks mis tahes kokkuleppe teksti, mille osas sotsiaalpartnerid paluvad komisjonil esitada ettepaneku rakendamise kohta nõukogu otsusega.

2. Komisjon püüab:

- a) edendada ja parandada sotsiaaldialoogi kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 154 mõttega;
- b) kaasata sotsiaalpartnereid liidu tasandi poliitikakujundamisse ja õigusloomesse, näiteks konsulteerides liidu sotsiaalpartneritega komisjoni töökavasse lisatud oluliste algatuste osas, mis ei kuulu ELi toimimise lepingu artiklite 153 ja 154 kohaldamisalasse, kuid millel võib olla märkimisväärne mõju tööhõive ja sotsiaalsele olukorrale;

- c) suurendada liidu tasandi sotsiaalpartnerite kaasamist majanduse juhtimisse ja Euroopa poolaastasse;
- d) kooskõlas parema õigusloome tegevuskavaga ja võttes arvesse sotsiaalpartneritega sõlmitud kokkulepete eripärasid:
 - i. pakkuda sotsiaalpartneritele selliste kokkulepete üle peetavate läbirääkimiste käigus tuge, sealhulgas soovi korral tehnilist ja õigusteavet, ning
 - ii. jätkata liidu sotsiaalpartnerite esindatuse hindamist, tuginedes muu hulgas Eurofoundi esindatuse uuringute abil läbi viidud analüüsile;
- e) uurida, kas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde, eelkõige Euroopa Sotsiaalfondi ja teiste asjaomaste ELi eelarveridade kasutamine võib aidata tugevdada riikide sotsiaalpartnerite suutlikkust, edendades sotsiaaldialoogi ja suutlikkuse suurendamist;
- f) innustada sotsiaaldialoogi käsitlevate teadmiste kogumise edendamist ja toetada suutlikkuse suurendamist vastastikuse õppimise ning heade tavade kindlakstegemise ja vahetamise kaudu;

3. **Euroopa Liidu eesistujariik** tuletab meelde, et 16. juunil 2016 vastu võetud nõukogu järeldustes „Tugeva sotsiaaldialoogi uus algus“ kutsutakse liikmesriike üles astuma vajalikke samme, et:

- a) kaasata tihedalt sotsiaalpartnereid asjakohaste reformide ja poliitikate kujundamisse ja rakendamisse kooskõlas riikide tavadega;

- b) toetada sotsiaaldialoogi paremat ja tulemuslikumat toimimist riigi tasandil, mis soodustab kollektiivlääbirääkimiste pidamist ja loob piisavad võimalused sotsiaalpartnerite vahelisteks läbirääkimisteks. Võttes arvesse riikide töösuhetealaseid tavasid, peaks see eelkõige hõlmama valitsuse ja sotsiaalpartnerite vahelisi arutelusid ja kokkuleppeid selle üle, kuidas tuleks kõnealust dialoogi läbi viia viisil, mis võimaldab pädevuste selget eristamist ja vastastikust lugupidamist ning samal ajal üksteise sõltumatuse austamist;
- c) edendada sotsiaalpartnerite suutlikkuse väljaarendamist ja tugevdamist erinevate toetusviiside, kaasa arvatud õiguslike ja tehniliste ekspertteadmiste abil. See tuleks tagada kõigil asjakohastel tasanditel tulenevalt riikide ja sotsiaalpartnerite vajadustest, muu hulgas vajadusest saada tugevaks ja representatiivseks organisatsiooniks;
- d) tagada riigi sotsiaalpartnerite õigeaegne ja sisuline kaasamine kooskõlas riiklike tavade ja muu hulgas kogu Euroopa poolaasta vältel, et aidata kaasa riigipõhiste soovitude edukale rakendamisele;
- e) sotsiaalpartnerite sõltumatust täiel määral austades ja sotsiaalpartnerite taotluse alusel anda teavet ja nõu, muu hulgas vajalikuks ja asjakohaseks peetavat õiguslikku ja tehnilist teavet selle kohta, milline on sotsiaalpartnerite poolt liidu tasandil läbi räägitud kokkulepete ülevõtmise mõju ja praktilised aspektid liikmesriikide jaoks.

Allakirjutanud

ETUC nimel

BUSINESSEUROPE nimel

CEEP nimel

UEAMPE nimel

Euroopa Komisjoni nimel

Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi
Madalmaade nimel
